

MAGYAR TÖRTÉNELEM

Főtárgy

A magyar őstörténet vitás kérdései, az őstörténeti kutatás fő irányai és eredményei.

- Kristó Gyula: Magyarország története 895–1301. Bp., 2007. 29–46.
- Engel Pál: Szent István birodalma. Bp., 2001. 7–11.
- Bartha Antal: A magyar nép őstörténete. Bp., 1988. 24–44.
- Bóna István: A magyarok és Európa a 9–10. században. Bp., 2000. 15–29.

Történészviták a honfoglalásról, valamint a 9–10. századi magyar társadalomról és gazdaságról.

- Györffy György: István király és műve. Bp., 1977. 15–54.
- Engel Pál: Szent István birodalma. Bp., 2001. 12–25.
- Kristó Gyula: Magyarország története 895–1301. Bp., 2006. 69–81.
- Zsoldos Attila: Az Árpádok és alattvalóik. (Magyarország története 1301-ig). Debrecen, 1997. 28–35.
- Kristó Gyula – Makk Ferenc: A kilencedik és a tizedik század története. Bp., 2001. 68–80.; 152–159.; 160–177.

Magyarország beilleszkedési esélyei Európába, a beilleszkedési folyamat korlátai és eredményei a 11–13. századi államszervezés példáján.

- Györffy György: István király és műve. Bp., 1977. 82–121.
- Kristó Gyula: Magyarország története 895–1301. Bp., 2006. 129–132., 142–144., 178–183., 203–213., 216–219.
- Zsoldos Attila: Szent István vármegyéi. In: Szent István és az államalapítás. Szerk. Veszprémy László. Bp., 2002. 420–430. vagy In: Államalapítás, társadalom, művelődés. Szerk. Kristó Gyula. Bp., 2001. 43–54.

Magyar külpolitika az Árpád-korban és kapcsolódása az európai politikához.

- Almási Tibor: A tizenharmadik század története. Bp., 2000. 83–96., 125–131., 193–195.
- Makk Ferenc: Magyar külpolitika (896–1196). Szeged, 1996. 109–138., 199–222.
- Szűcs Jenő: Az utolsó Árpádok. Bp., 1993. 75–88.

A kereszténység felvétele, egyházszervezés, műveltség a 13. század közepéig.

- Engel Pál: Szent István birodalma. Bp., 2001. 40–45.
- Mályusz Elemér: Egyházi társadalom a középkori Magyarországon. Bp. 1971. [2007] 15–32. Kristó Gyula: Magyarország története 895–1301. Bp., 2006. 132–134., 144–147., 150–154., 213–214.;

DEBRECENI EGYETEM
TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAZSI DOKTORI ISKOLA

TÖRTÉNELMI PROGRAM
Komplex vizsga fő- és melléktárgyainak tematikái

- Thoroczky Gábor: Szent István egyházmegyéi – Szent István püspökei. In: Szent István és az államalapítás. Szerk. Veszprémy László. Bp., 2002. 482–493.
- Zsoldos Attila: Az Árpádok és alattvalóik. (Magyarország története 1301-ig). Debrecen, 1997. 88–119.
- Solymosi László: Írásbeliség és társadalom az Árpád-korban. Bp., 2006. 193–216.

Anarchia és konszolidáció a kései Árpád-korban és az Anjou-kor elején (várrendszer, familiaritás, gazdaság és politika).

- Szűcs Jenő: Az utolsó Árpádok. Bp., 1993. 50–66.; 105–12.; 125–35. Kristó Gyula: A feudális szétagolódás Magyarországon. Bp., 1979. 26–83. Kristó Gyula: Magyarország története 895–1301. Bp., 2007. 263–277.
- Zsoldos Attila: Az Árpádok és alattvalóik. (Magyarország története 1301-ig). Debrecen, 1997. 135–149.
- Engel Pál: Szent István birodalma. Bp., 2001. 108–116.

Királyi hatalom és politika 1301–1526 között.

- Kristó Gyula – Engel Pál – Kubinyi András: Magyarország története 1301–1526. Bp., 2005. 42–55., 123–127., 131–148., 193–212., 225–236., 263–267., 349–353., 356–360., 375–390.
- Engel Pál: Szent István birodalma. Bp., 2001. 121–133., 167–189., 233–237., 241–246.
- Mátyusz Elemér: Zsigmond király uralma Magyarországon. Bp., 1986. 39–74.
- Tringli István: Az újkor hajnala. (Magyarország története 1440–1541). Bp., 2003. 42–44., 46–56., 71–77., 88–98.
- Draskóczy István: A 15. század története. Bp., 2000. 143–185.

A magyarországi külpolitika új kihívásai (török veszély, törekvés a közép-kelet-európai katonai-politikai koalíció megeremtésére).

- Engel Pál: Szent István birodalma. Bp., 2001. 136–146., 194–201.
- Kristó Gyula – Engel Pál – Kubinyi András: Magyarország története 1301–1526. Bp., 2005. 253–263., 334–341., 367–374.
- Kubinyi András: A mohácsi csata és előzményei. In: Mohács. Szerk. B. Szabó János. Bp., 2006. 351–387.
- E. Kovács Péter: Matthias Corvinus. Bp., 1990. 131–146.
- Kubinyi András: Mátyás király. Bp., 2001. 117–129.

A királyi udvar művelődéspártoló szerepe Zsigmond és Mátyás uralkodása idején.

- Kristó Gyula – Engel Pál – Kubinyi András: Magyarország története 1301–1526. Bp., 2005. 186–189., 268–274.
- Draskóczy István: A 15. század története. Bp., 2000. 135–142.

DEBRECENI EGYETEM
TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAZSI DOKTORI ISKOLA

TÖRTÉNELMI PROGRAM
Komplex vizsga fő- és melléktárgyainak tematikái

- Mályusz Elemér: Zsigmond király uralma Magyarországon. Bp., 1986. 208–237., 243–272. Kubinyi András: Mátyás király. Bp., 2001. 131–141.
- Kovács Péter: Matthias Corvinus. Bp., 1990. 176–187.

Az Erdélyi Fejedelemség születése

- Barta Gábor: Az erdélyi fejedelemség születése. Bp., 1979. 8–121.
- Barta Gábor: Kompromisszumok és kollaborációk kora: a 16. század. Magyar Tudomány Új folyam XXXV. (1990:1) 1258-1271.
- Oborni Teréz: Az ördögös Barát Fráter György (1482-1551). Pécs–Budapest, 2017.
- Balázs Mihály: „A hit hallásból lészön”. Megjegyzések a négy bevett vallás intézményesüléséhez a 16. századi Erdélyben. In: Tanulmányok Szakály Ferenc emlékére. Szerk. Fodor Pál – Pálffy Géza – Tóth István György. Bp., 2002. 51–70.
- Oborni Teréz: Kettős függésben. Erdély államisága a XVI. században. In: Uő: Udvar, állam és kormányzat a kora újkori Erdélyben. Bp., 2011. 64–73.

Uralkodói hatalom, új intézmények és rendiség a 16. századi Magyar Királyságban

- Pálffy Géza: A Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia a 16. században. Bp., 2010. 102–136., 187–246.
- Pálffy Géza: A tizenhatodik század története. Bp., 2000. 59–76.
- Ágoston Gábor – Oborni Teréz: A tizenhetedik század története. Bp., 2000. 67–86.
- Makkai László: Habsburgok és a magyarországi rendiség a Bocskai felkelés előestéjén. Történelmi Szemle, 1974/ 1–2. 155–182.

Rendi küzdelmek a 17. században

- Papp Klára: A magyar rendi vélemények változása a békekötés folyamatában. In. „Frigy és békeesség legyen” A bécsi és a zsitvatoroki béke. Szerk. Papp Klára – Jeney-Tóth Annamária. Debrecen, 2006. 225–241.
- Pálffy Géza: A Bethlen-kutatás egy alig vizsgált kérdéséről: a magyar királysági rendek és az erdélyi fejedelem (1619-1622) In. Bethlen Gábor képmása. Speculum Historiae Debreceniense 15. Szerk. Papp Klára és Balogh Judit, Debrecen, 2013. 139–159.pdf.
- Pálffy Géza: Egy elfelejtett kiegészítés a 17. századi Magyar történelemben. Az 1622. évi koronázó diéta Sopronban. In. Egy új együttműködés kezdete Annales Archivi Soproniensis No. 1. Szerk. Dominkovits Péter és Katona Csaba, Sopron–Budapest, 2014. 17-56.
- Ágoston Gábor – Oborni Teréz: A tizenhetedik század története. Bp., 2000. 25–32., 202–221. Péter Katalin: Esterházy Miklós. Bp., 1985. 65–115., 139–184.
- R. Várkonyi Ágnes: A királyi Magyarország 1541–1686. Bp., 1999. 91–105.

DEBRECENI EGYETEM
TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAZSI DOKTORI ISKOLA

TÖRTÉNELMI PROGRAM
Komplex vizsga fő- és melléktárgyainak tematikái

Erdély szerepének változásai a 17. században

- Oborni Teréz: Bocskai erdélyi állama. In. „Frigy és békesség legyen...” A bécsi és a zsitvatoroki béke. Szerk. Papp Klára– Jeney-Tóth Annamária. Bp., 2006. 77–89.
- Péter Katalin: Bethlen Gábor magyar királysága, az országegyesítés és a Porta. Századok 1983/5. 1028–1061.
- Várkonyi Ágnes: A királyi Magyarország 1541–1686. Bp., 1999. 74–90., 97–105.
- Várkonyi Ágnes: Erdélyi változások. Az erdélyi fejedelemség a török kiűzésének idejében 1660–1711. Bp., 1984. 11–51., 127–175.

A török-ellenes háború és következményei: berendezkedési tervezetek

- Ágoston Gábor – Oborni Teréz: A tizenhetedik század története. Bp., 2000. 223–235.
- R. Várkonyi Ágnes: Erdélyi változások. Bp., 1984. 176–212.
- Nagy László: A török világ végnapjai Magyarországon. Bp., 1986. 299–356.
- Varga J. János: Kollonich Lipót és az Einrichtungswerk. Századok, 1991. 449–488.
- Trócsányi Zsolt: Habsburg-politika és Habsburg-kormányzat Erdélyben 1690–1740. Bp., 1988. 194–224.

A Rákóczi-szabadságharc

- Köpeczi Béla: II. Rákóczi Ferenc külpolitikája. Bp., 2002. 5–55., 109–127.
- Az államiság megőrzése. – Tanulmányok a Rákóczi szabadságharcról. (Szerk. Czigány István) Bp. 2002. (Köpeczi Béla és Kovács Ágnes tanulmányai) 8–65.
- Kovács Ágnes: Károlyi Sándor Bp., 1988.
- Európa és a Rákóczi szabadságharc Bp. 1980.
- 8. Bánkúti Imre: A kuruc függetlenségi háború gazdasági problémái / 1703-1711/ Bp., 1991. 9–35., 66–118, 175–191.

Uralkodói hatalom és rendiség a 18. században (1708/15–1765)

- Szigjártó M. István: A diéta. A magyar rendek és az országgyűlés 1708–1792. Bp., 2005. 150–218.
- ifj. Barta János: Mária Terézia. Bp., 1988. 90–97., 140–160., 174–182. 202–219.
- Burokrácia és közigazgatási reformok Magyarhonban (Szerk. Csizmadia Andor) Bp. 1979. 5–147.
- Dáné Veronka: Az erdélyi vármegyék tisztségviselői kara a fejedelemség korában (1541–1658), Századok, 2014. 148: (5) 1111–1129.

Felvilágosult rendiség– felvilágosult abszolutizmus

- Kosáry Domokos: Művelődés a XVIII. századi Magyarországon. Bp., 1980. 272–301., 301–307., 333–355.

DEBRECENI EGYETEM
TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAZSI DOKTORI ISKOLA

TÖRTÉNELMI PROGRAM
Komplex vizsga fő- és melléktárgyainak tematikái

- ifj. Barta János: A tizenkilencedik század története. Bp., 2000. 104–105., 146–151., 171–176., 186–197., 205–211.
- ifj. Barta János: A nevezetes tollvonás. Bp., 1978. 75–133.
- Hajdú Lajos: A közjó szolgálatában Bp., 1983. 5-115. és 307-364.

Rendi dualizmus – működésben (1790–1848). A hatalmi-politikai rendszer mozgásai, a korszak intézmény- és politikatörténete

- Magyarország története a 19. században. Szerk. Gergely András. Bp., 2003. 11–25. Kecskeméti Károly: Magyar liberalizmus 1790–1848. Bp., 2008. 76–112.
- Csorba László – Velkey Ferenc: Reform és forradalom (1790–1848). Debrecen, 1998. 9–17., 21–39., 74–87., 94–98., 109–139., 156–182.
- [vagy:] Magyarország története a 19. században. Szerk. Gergely András. 2003. 125–153., 191–235.
- [vagy:] Polgárosodás és szabadság (Magyarország a XIX. században) Szerk. Veliky János. Bp., 1999. 11–32., 61–119.

Gazdaság- és társadalomtörténeti folyamatok premodern keretek (és struktúrák) között

- Kaposi Zoltán: Magyarország gazdaságtörténete 1700–1848. In: Magyarország gazdaságtörténete a honfoglalástól a 20. század közepéig. Szerk. Honvári János. Bp., 2003. 210–236.
- Magyarország története a 19. században. Szerk. Gergely András. Bp., 2003. 81–124.
- [vagy:] Polgárosodás és szabadság (Magyarország a XIX. században) Szerk. Veliky János. Bp., 1999. 33–60.
- [vagy:] Csorba László – Velkey Ferenc: Reform és forradalom (1790–1848). Debrecen, 1998. 40–73.
- Orosz István: A jobbágyszabadítás és végrehajtása. In: A magyar agrártársadalom a jobbágyszabadításától napjainkig. Szerk. Gunst Péter. Bp., 1998. 55–136.

A reformkor eszmétörténete

- Gergely András: A magyar liberalizmus születése. In: Uő.: Egy nemzetet az emberiségnek. Tanulmányok a magyar reformkorról és 1848-ról. Bp., 1987. 59–98.
- Varga János: Helyét kereső Magyarország. Politikai eszmék és koncepciók az 1840-es évek elején. Bp., 1982. 25–41., 64–77.
- Dénes Iván Zoltán: Liberális kihívásra adott konzervatív válasz. Bp., 2008. 39–73. Takáts József: Modern magyar politikai eszmétörténet. Bp., 2007. 22–68.

DEBRECENI EGYETEM
TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAZSI DOKTORI ISKOLA

TÖRTÉNELMI PROGRAM
Komplex vizsga fő- és melléktárgyainak tematikái

A „törvényes forradalom” – Alkotmányjogi-, politikai fordulatok, társadalmi változások és hadi események 1848–49-ben

- Magyarország története a 19. században. Szerk. Gergely András. Bp., 2003. 236–278. Gergely András: 1848-ban hogy is volt? Tanulmányok Magyarország és Közép-Európa 1848–49-es történetéből. Bp., 2001. 93–136., 422–445.
- Hermann Róbert: A magyar szabadságharc katonai esélyei az erőviszonyok változásának tükrében. In: Uő.: Reformkor, forradalom, szabadságharc. Válogatott tanulmányok. Bp., 2016. 75–92.

A kiegyezéshez vezető utak és a dualista politikai rendszer

- Polgárosodás és szabadság (Magyarország a XIX. században). Szerk. Veliky János. Bp., 1999. 138–171.
- Péter László: Ország és királya a hatvanhetes kiegyezésben. In: Uő.: Az Elbától keletre. Tanulmányok a magyar és kelet-európai történelemből Bp., 1998. 219–263.
- Somogyi Éva: A közös kormány 1867–1907. Századok, 1993/1. sz. 70–88.

Politikai viszonyok a dualizmus kori Magyarországon

- Polgárosodás és szabadság (Magyarország a XIX. században). Szerk. Veliky János. Bp., 1999. 172–197., 262–303.
- Boros Zsuzsa – Szabó Dániel: Parlamentarizmus Magyarországon (1867–1944) Bp., 1999. 49–61., 87–100., 124–154.

Polgárosodás és társadalmi átalakulás a dualizmus kori Magyarországon

- Dobszay Tamás – Fónagy Zoltán: Magyarország társadalma a 19. század második felében. In: Magyarország története a 19. században. Szerk. Gergely András. Bp., 2003. 397–459.
- Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig Bp. 1998. 66–92.
- Gyáni Gábor: Hétköznapi Budapest. Nagyvárosi élet a századfordulón. Bp., 1995. 53–75.

A történeti Magyarország összeomlása, a Horthy-korszak politikaiberendezkedése, külpolitikája 1918–1931 között

- Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 112–132, 141–149, 222–235.
- Püski Levente: A Horthy-rendszer. Pannonica Kiadó, Budapest, 2006, 11–70.

Bel- és külpolitikai viszonyok a Horthy-korszak második felében (1931–1944)

- Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Budapest, 2005, 235–270.

DEBRECENI EGYETEM
TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAZSI DOKTORI ISKOLA

TÖRTÉNELMI PROGRAM
Komplex vizsga fő- és melléktárgyainak tematikái

- Püske Levente: A Horthy-rendszer. Pannonica Kiadó, Budapest, 2006, 71–96.
- Zeidler Miklós: A magyar revíziós gondolat. Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 50–88.

Kultúra, életmód a két háború között

- Gyáni Gábor: Hétköznapi élet Horthy Miklós korában. Corvina Kiadó, Budapest, 2006, 10–21, 24–33, 36–43, 46–55, 84–103, 106–119.
- Kósa László: A hétköznapi élet kultúrája (1920–1948). In Magyar művelődéstörténet.
- Harmadik kiadás. Szerk. Kósa László. Osiris Kiadó, Budapest, 2006, 491–511, 520–522.
- Szegedy-Maszák Mihály: Szellemi élet (1920–1948). In Magyar művelődéstörténet.
- Harmadik kiadás. Szerk. KÓSA László. Osiris Kiadó, Budapest, 2006, 542–564.

Politikai intézmények és pártstruktúra az 1944–49 közötti Magyarországon. A Rákosi-diktatúra politikaiberendezkedése

- Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 278–297, 305–320.
- Bihari Mihály: Magyar politika 1944–2004. Osiris Kiadó, Budapest, 2005, 89–144.

Az 1956-os forradalom ésszabadságharc

- Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 385–397.
- Szokolczai Attila: Az 1956-os forradalom és szabadságharc. 1956-os Intézet, Budapest, 2001. 15–86.

A kommunista rendszer restaurációja és stabilizációja. A Kádár-rendszer (1956–1989)

- Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 402–456, 522–536.
- Bihari Mihály: Magyar politika 1944–2004. Osiris Kiadó, Budapest, 2005, 237–244, 298–313.

Magyar társadalom a második világháború után

- Gyarmati György: A Rákosi-korszak. Rendszerváltó fordulatok évtizede Magyarországon, 1945–1956. ÁBTL–Rubicon, Budapest, 2011, 199–211.
- Ö. Kovács József: A paraszti társadalom felszámolása a kommunista diktatúrában. A vidéki Magyarország politikai társadalomtörténete 1945–1965. Korall Kiadó, Budapest, 2012, 202–209, 364–367, 402–406.
- Valuch Tibor: Hétköznapi élet Kádár János korában. Harmadik kiadás. Corvina Kiadó Kft., Budapest, 2009, 24–31, 34–45, 48–61, 64–73, 76–87, 102–109, 126–135, 138–151.
- Valuch Tibor: Magyar művelődés 1948 után. In Magyar művelődéstörténet. Harmadik kiadás. Szerk. Kósa László. Osiris Kiadó, Budapest, 2006, 611–629.